

ВЪПРОСИ ПО СДЕЛКАТА С „РАЙНМЕТАЛ“

Сделката с „Райнметал“ беше представена пред обществото като изключително постижение на държавните институции, които са успели да привлекат стратегически инвеститор. Оскъдната информация по същество обаче предизвиква множество въпроси, които би следвало в кратък срок да получат своите отговори.

1. Метод на оценяване:

- По каква методология е оценена цялата компания, за да се определи стойността на 51% дял? (например - метод на дисконтираните парични потоци (DCF), сравнение с подобни сделки, метод на балансовата стойност).
- Кой са основните допускания в модела на оценяване? (например: цени, прогнозни приходи, маржове на печалба, темпове на растеж, дисконтов процент, който отразява рисковете). Каква е обосновката за тези допускания?
- Извършена ли е независима оценка по утвърдена и прозрачна методология? Ако такава е налице, кой е извършил оценката и какви са нейните заключения? Ако няма такава - защо?

2. Финансов принос на "Райнметал":

- Какъв е конкретният финансов принос на "Райнметал" за 51% дял? Дали приносът ще бъде под формата на паричен капитал, или ще се включва и стойността на ноу-хау, лицензи, технологии и права върху интелектуална собственост?
- Ако се включва стойността на интелектуалната собственост, как е била оценена тя? (например - метод на роялти таксите, метод на добавената стойност). Има ли доказателства, че тази оценка е справедлива?
- Какъв е точният размер на паричните средства, които "Райнметал" ще инвестира? Какъв е графикът на тези инвестиции?

3. Принос на българската страна:

- Каква е конкретната финансова стойност на 49% дял на България? Дали тези средства ще бъдат предоставени от бюджета, или ще бъдат осигурени по друг начин?
- Каква е политиката за разпределение на печалбата? Ще се реинвестира ли тя в България или ще се разпределя като дивидент към

"Райнметал"? Важно е да се осигурят средства за бъдещо развитие и модернизация.

- Как ще се оценява приносът на българската страна? Ще се оценява ли само финансово, или ще бъдат включени и други активи като земя, съществуващи производствени мощности, квалифициран персонал или държавни поръчки?

4. Гаранции и рискове:

- Има ли гаранция от "Райнметал" за минимален размер на инвестициите?
- Какво се случва, ако компанията не успее да изпълни финансовите си ангажименти?
- Кой поема рисковете, свързани с бъдещите загуби или технологичното остаряване на продуктите? Заради мажоритарния си дял "Райнметал" ще има контрол, но трябва да се уточни как ще се разпределят финансовите загуби, ако възникнат такива.

5. Справедливост на сделката:

- Счита ли се, че стойността на 51% дял е справедлива в сравнение с приноса на българската страна? Често в подобни сделки приносът на публичната страна (земя, съществуваща инфраструктура, договори за доставка) може да не бъде оценен адекватно.
- Каква е обосновката за това, че "Райнметал" получава контрол над предприятието с 51%? Защо не 50:50? Защо не е обмислена по-равностойна капиталова структура, която да дава по-голям контрол на българската страна по стратегическите въпроси?
- Как ще се гарантира българският интерес в управлението? Въпреки че "Райнметал" ще има мажоритарен дял и контрол, важно е да се знае как ще се разпределят местата в борда на директорите и какви права на вето ще има българската страна по стратегически въпроси като разпределението на печалбата, реинвестициите, трансфера на технологии и бъдещите инвестиции.
- Как ще се осигури правото на достъп до технологиите? С 49% дял, България няма автоматично право на пълен достъп до ноу-хау. Ключово е да се зададе въпросът за това как ще се осигури трансферът на технологии и обучението на български специалисти, за да не се превърне заводът просто в "сглобяваща база".
- Как ще се определят цените и пазарите? Доколко българската страна ще има думата при определянето на цените на произвежданата продукция, както за българската армия, така и за износ? "Райнметал" може да има стратегия за насочване на производството към

определени пазари, което може да е в противоречие с българските интереси.

6. Въпроси, свързани с бъдещото развитие:

- Предвижда ли се увеличаване на дела на българската страна в бъдеще? Може ли да се договори опция за изкупуване на допълнителни дялове след определен период от време?
- Каква ще бъде ролята на България в научно-изследователската дейност (R&D)? Ще има ли български инженери и учени, които да работят по разработването на нови продукти и технологии, или ролята на страната ще се ограничи само до производство по лиценз?
- Какви са гаранциите за дългосрочното присъствие на "Райнметал" в България? При мажоритарен дял, компанията има правото да взема решения за бъдещето на завода, включително и за неговото закриване. Важно е да се знае как се гарантира устойчивостта на инвестицията.

Задаването на тези въпроси е от съществено значение, тъй като определянето на стойността на дяловете е основен фактор за справедливостта на цялата сделка и за това дали България ще спечели или загуби от това партньорство в дългосрочен план.